

[H. C. Toff.]

at han flytter derud, for han har ikke været 3 år ved landbruget og haft et 5 måneders ophold på landbrugsskole. Derfor må den højtærede landbrugsminister også efter vor opfattelse imødekomme gartnerierhørvets ønsker om, at gartnere får mulighed for at erhverve ejendomme til gartneribrug, uden at man samtidig opretholder kravet om bopælspligten. Det vil ofte være sådan, at det næsten vil være en umulig opgave for den pågældende at drive sit erhverv videre i overgangstiden, indtil han får etableret et nyt gartneribrug ude i landdistrikterne.

Som det fremgår af denne tale, anser vi ikke de af regeringen skitserede veje for de rette, og jeg spørger trods den afvisning, vi har fået i udvalget, og som jeg har fremdraget her, om regeringen vil være villig til en ny og grundig behandling af vort forhandlingsgrundlag, eller om vi virkelig i dag skal konstatere, at det omgående afslag, vi fik, var det endelige og sidste. En sådan grundig behandling kræver efter vor opfattelse lang tid, mere end nogle ganske få arbejdsdage her i folketinget. Det er der tid til. Er man villig dertil?

Niels Ravn: Da de to lovforslag om ændringer i statshusmandsloven og forslag til lov om kommunernes forkøbsret var til første behandling, herskede der megen uklarhed og megen usikkerhed med hensyn til fortolkningen af deres indhold. Efter en i forhold til lovforslagenes omfang og betydning meget kort udvalgsbehandling kan man ikke sige, at disse ting er blevet belyst på en sådan måde, at denne usikkerhed er blevet mindre — tværtimod, vil jeg hellere sige.

Vi har under udvalgsbehandlingen fra oppositionens side søgt gennem samråd og spørgsmål af få forholdene belyst. Vi kan konstatere, at vore spørgsmål har haft en betydelig virkning, idet de har fremkaldt en strøm af besvarelser og ændringsforslag, der dog ligesom de oprindelige lovforslag har været fyldt med uklarhed og selvmodsigelser; jeg skal senere komme til enkeltstederne. Kun på ét område har vi endnu ikke fået svar, det er på spørgsmålet om den foreslåede forkøbsrets juridiske forhold til grundlovens ekspropriationsparagraf. Dog har disse spørgsmål, endnu inden de er be-

svaret, fremkaldt en række ændringsforslag fra regeringens side til de paragraffer, hvori der efter oppositionens mening indgår ekspropriation.

Disse kendsgerninger viser, at den megen tale fra regeringens side om, at oppositionen ikke har været arbejdsvillig, er uden bund i virkeligheden. Man må da have forholdene ordentlig belyst, inden der tages stilling til dem. Det er ikke sket endnu i dag, da lovforslagene er presset frem til anden behandling.

Den højtærede statsminister har udtalt, at disse love skulle blive stående i 100 år — ja, det var måske endda 200 år. Til et sådant værks gennemførelse tilmåler regeringen folketinget 15 arbejdsdage. Kan dette være rimeligt, højtærede statsminister? Ja, jeg spørger.

Jeg vil om de enkelte paragraffer og problemer sige følgende. Det konservative folkeparti har længe ønsket at få en forenkling og decentralisering af jordlovsudvalget. Det er det eneste område af vort forhandlingsoplæg, hvorpå den højtærede landbrugsminister vil vise nogen imødekommenhed — men dog først ad åre, således har jeg forstået ministeren. Lovforslaget går da også ud på en udvidelse af jordlovsudvalget fra 18 til 21 medlemmer. Hertil kommer, at ministeren bebuder flere sagkyndige knyttet til administrationen som konsulenter. Så det foreløbige resultat af ministerens forenklingsbestrebelse er blevet det modsatte: en betydelig udvidelse af administrationen. Det konservative folkeparti beklager dette og advarer indtrængende derimod.

Vort ønske om, at statens tilskud til oprettelse af mindre brug bortfalder, har landbrugsministeren afvist med den begrundelse, at spørgsmålet hører hjemme under udlånsloven, og den er vedtaget for i år; derfor kan der ikke ændres på nuværende tidspunkt. Må jeg minde ministeren om, at da vi behandlede den årlige udlånslov og ønskede disse tilskud fjernet, fik vi den besked fra ministeren, at det var noget principielt, der hørte hjemme under statshusmandsloven, den lov, vi nu behandler. Men her er det altså også blevet afvist. Må jeg spørge ministeren: under hvilke forhold og hvornår er ministeren da villig til at drøfte disse ting?

Jeg vil nu gå over til at gøre nogle be-